

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ**

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИТЛОВЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*

Спеціальність *262 Правоохоронна діяльність*

Освітня програма №739 «Правоохоронна діяльність» від 31.08.2021 р

Статус навчальної дисципліни *вибіркова*

Мова навчання: *українська*

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Протокол від 30.08.2023 №12

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти

Протокол від 28.08.2023 № 8

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

(підпис)

Ольга ЧЕПІК-ТРЕГУБЕНКО

(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 28.08.2023 № 1

Житлове право// Робоча програма навчальної дисципліни. –
Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023 рік. –
29 с.

РОЗРОБНИК:

Обушенко Н.М. професор кафедри цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор
юридичних наук, доцент.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Обушенко О.М. Начальник управління по роботі з персоналом
центрального органу управління Служби судової охорони, д.ю.н., професор
Алфьорова Т.М. Перший проректор Дніпровського гуманітарного
університету, к.ю.н., доцент

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20__/20__			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальна кількість годин:	120	120
Рік підготовки:	2023-2024	2023-2024
Семестр:	2	2
Лекції	20	6
Семінарські	20	8
Практичні		
Самостійна робота	80	106
Індивідуальні завдання	-	
Підсумковий семестровий контроль:	Залік	

Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) розробляється на повний цикл навчання за навчальною дисципліною, тобто зазначаються всі семестри викладання за ОП, якщо дисципліна викладається декілька років.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Житлове право» є **навчальна** – формування базових теоретичних знань щодо юридичного регулювання житлових правовідносин, правового статусу суб'єктів житлового права, засвоєння загальних засобів правового захисту житлових прав та практичних навичок втілення здобутих знань при підготовці та подальшому використанні юридичних документів, що стосуються житлових правовідносин;

розвиваюча – поглиблення знань здобувачів вищої освіти з проблем житлових правовідносин, засвоєння значення норм та інститутів житлового, цивільного права, які регулюють житлові правовідносини;

виховна - успішне оволодіння навчальною дисципліною є умовою становлення фахівця-юриста, який володіє високою професійною культурою і кваліфікацією.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: передбачено попереднє оволодіння дисциплінами: «Теорія держави і права»,

«Конституційне право», «Цивільне та сімейне право», «Адміністративне право», «Цивільний процес», «Нотаріат України», «Адвокатура України», «Земельне право».

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формувати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

СК13. Здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Організовувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності.

ПРН6. Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН Вміє визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. Вміє здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Вміє формувати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Вміє давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю. Вміє оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему. Вміє складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за

визначеними джерелами. Вміє використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. Вміє самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій. Вміє вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію. Володіє базовими навичками риторики; Вміє доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло. Вміє пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту. Вміє належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності. Вміє вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Вміє демонструвати вміння користуватись комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності. Вміє працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи. Вміє виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи; Вміє демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Вміє пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. Вміє застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. Вміє готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Вміє надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Пререквізити. Навчальний курс «Житлове право» вивчається у логічному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами. Для вивчення навчальної дисципліни «Житлове право» необхідне попереднє засвоєння наступних навчальних дисциплін: «Теорія держави та права», «Конституційне право», «Цивільне право».

Постреквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Житлове право» є необхідною передумовою успішного опанування студентами наступних дисциплін та спецкурсів: «Цивільний процес», «Господарське право», «Земельне право», «Цивільне право», «Екологічне право», «Міжнародне приватне право», «Право інтелектуальної власності», «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» та інших приватноправових дисциплін.

Денна форма навчання - 4 кредити ЄКТС, 120 год./ Заочна форма навчання - 4 кредити ЄКТС, 120 год.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ЖИТЛОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Предмет житлового права. Житлові відносини: поняття зміст. Конституція України про право громадян на житло. Зміст права на житло. Форми здійснення конституційного права на житло.

Особисті житлові права. Майнові житлові права. Житлове речове право: право власності на житло, право користування чужим житлом. Обмежене суб'єктивне речове право на житло. Зобов'язальні суб'єктивні майнові права на житло.

Житлові права та обов'язки громадян.

Принципи житлового права. Принцип припустимості здійснення права на житло. Принцип недопустимості свавільного позбавлення житла. Принцип недоторканності житла. Принцип недоторканності права власності на житло. Принцип рівності правового режиму для суб'єктів житлового права. Принцип рівності прав та обов'язків наймача житлового приміщення та членів його сім'ї. Принцип невтручання в особисті справи, або принцип дозвільної спрямованості житлово-правового регулювання. Принцип свободи договору. Принцип свободи особи. Принцип свободи вибору місця проживання та пересування.

Функції житлового права. Місце житлового права в системі українського права.

Житлове право – комплексна галузь законодавства України. Поняття джерел житлового права. Система сучасного житлового законодавства. Правове значення судової практики. Сучасні тенденції розвитку житлового законодавства.

ТЕМА 2. ЖИТЛОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Житлові правовідносини. Ознаки, характерні риси житлових правовідносин. Юридичні ознаки житлових відносин. Нормативна форма здійснення права на житло. Правосуб'єктна форма як юридична передумова виникнення, зміни та припинення конкретних житлових правовідносин. Суб'єктивна форма здійснення права на житло. Класифікація житлових правовідносин: абсолютні, відносні, зобов'язальні; договірні і недоговірні.

Відносини, що виникають у зв'язку із забезпеченням громадян житловими приміщеннями. Відносини користування службовими житловими приміщеннями, гуртожитками та іншим спеціалізованим житлом. Відносини, що виникають у сфері управління, експлуатації, забезпечення схоронності, ремонту житлових приміщень. Відносини, що виникають у зв'язку з приватизацією державного та комунального житлового фонду. Відносини, що виникають у зв'язку з житлово-комунальним обслуговуванням громадян (житлово-комунальні відносини). Відносини, що виникають у сфері

управління, експлуатації та забезпечення схоронності житлового фонду. Відносини, що виникають у зв'язку з відповідальністю за порушення житлового законодавства.

ТЕМА 3. ЖИТЛОВІ ПРИМІЩЕННЯ ТА ЖИТЛОВІ ФОНДИ

Житлові приміщення: поняття, призначення, види. Житловий будинок. Квартира. Житлова кімната. Поняття багатоквартирного будинку.

Вимоги, що пред'являються до житлових приміщень. Благоустроєність, відповідність санітарним та технічним вимогам, придатність для проживання. Технічні критерії придатності житла. Вимоги до нежилых приміщень.

Поняття житлового фонду. Види житлового фонду. Приватний житловий фонд. Державний житловий фонд. Комунальний житловий фонд. Житловий фонд соціального призначення. Житловий фонд спеціального призначення. Житлові будинки, що перебувають у спільній власності суб'єктів приватної, державної, комунальної форм власності.

Державне управління у сфері житлово-комунального господарства. Спеціально уповноважений орган управління житлово-комунальним господарством; місцеві державні адміністрації; житлово-експлуатаційні організації. Повноваження по управлінню житловим фондом.

Забезпечення схоронності житлового фонду. Обов'язки наймодавця щодо забезпечення експлуатації, схоронності і капітального ремонту житлових приміщень. Обов'язки громадян із забезпечення схоронності житлових приміщень та виконання поточного ремонту.

Експлуатація, технічне обслуговування та ремонт житлового фонду. Реконструкція житлових приміщень.

ТЕМА 4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН ЖИТЛОМ У БУДИНКАХ ДЕРЖАВНОГО ТА КОМУНАЛЬНОГО ЖИТЛОВИХ ФОНДІВ

Право на одержання житла у будинках державного та комунального житлового фонду. Доступне житло, соціальне житло.

Квартирний облік. Підстави і порядок взяття громадян на квартирний облік. Громадяни, які потребують поліпшення житлових умов. Підстави і порядок зняття громадян з квартирної обліку.

Черговість надання житла. Надання житла в першу чергу і позачергово. Норма житлової площі. Право громадян на додаткову житлову площу.

Розподіл і надання жилих приміщень. Органи, що надають житлові приміщення. Порядок надання громадянам житлових приміщень.

Ордер на житлове приміщення.

Поняття соціального житла. Підстави, порядок надання соціального житла.

Поняття службового жила. Перелік категорій працівників, яким може бути надано службові приміщення. Порядок, підстави надання службових житлових приміщень. Користування службовими житловими приміщеннями.

Особливості надання та користування житловою площею в гуртожитках. Правові підстави виселення з гуртожитків.

Інші спеціалізовані житлові приміщення. Житлові приміщення маневреного житлового фонду. Готелі-притулки. Будинки для осіб похилого віку і самотніх громадян.

ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОРИСТУВАННЯ ЖИТЛОМ

Загальні підходи щодо правового регулювання найму (оренди) житла. Правові категорії «доступне житло», «соціальне житло». Правові категорії «громадяни, які потребують поліпшення житлових умов», «громадяни, які потребують державної підтримки», «громадяни, які потребують соціального захисту» щодо реалізації права на житло.

Особливості договорів житлового найму: договір найму житла, що є об'єктом приватної власності; договір найму житлового приміщення, договір найму соціального житла, договору оренди житла з викупом.

Договір найму житлового приміщення: загальна характеристика. Підстави і порядок укладення договору найму житлового приміщення. Сторони договору найму житлового приміщення, їх права та обов'язки. Поняття члена сім'ї наймача житлового приміщення. Предмет договору найму житлового приміщення. Строк договору найму житлового приміщення. Типовий договір найму житлового приміщення.

Право на збереження житлового приміщення у разі тимчасової відсутності. Бронювання житлових приміщень. Обмін житловими приміщеннями. Умови і правові підстави зміни та припинення договору найму житлового приміщення.

Договір піднайму житлового приміщення. Форма і зміст договору піднайму. Права та обов'язки піднаймачів. Тимчасові мешканці. Виселення піднаймачів і тимчасових мешканців у разі припинення договору піднайму житлового приміщення.

Правові підстави найму соціального житла.

Правове регулювання договору найму житла у будинках (квартирах) приватного житлового фонду. Особливості правового регулювання договору оренди житла з викупом.

Правове регулювання найму службового житла та житлових приміщень у гуртожитках.

ТЕМА 6. ВИНИКНЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЖИЛІ ПРИМІЩЕННЯ В БУДИНКАХ (КВАРТИРАХ) ПРИВАТНОГО ЖИТЛОВОГО ФОНДУ

Право власності на жилі приміщення в будинках (квартирах) приватного житлового фонду: загальна характеристика. Правомочності власника жилого приміщення.

Утримання квартири, будинку і загального майна власників приміщень у багатоквартирному жилому будинку. Утримання власником жилого будинку.

Члени сім'ї власника жилого приміщення, їх права та обов'язки.

Підстави набуття права власності на житло: загальна характеристика.

Первісні підстави набуття права власності на житло: будівництво, капітальний ремонт житла, набуття житла за набувальною давністю, реквізиція, конфіскація, набуття права власності на безхазяйну річ, придбання житла з прилюдних торгів, на яке було звернуто стягнення за зобов'язанням власника.

Похідні підстави набуття права власності на житло: договори (купівлі-продажу, міни, дарування, ренти, довічного утримання), викуп квартири членом житлово-будівельного (житлового) кооперативу, набуття права власності на пам'ятки історії та культури, викуп у власника належного йому жилого будинку у зв'язку з викупом земельної ділянки, на якій він розміщений, приватизація, звернення стягнення на майно за зобов'язаннями власника, спадкування, передача об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад, сіл, селищ, міст, районів у містах, договір про припинення права на утримання взамін набуття права власності на жилий будинок, квартиру чи інше нерухоме майно, договір про припинення права на аліменти на дитину, у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно (жилий будинок, квартиру).

Класифікація договорів, виходячи з підстав виникнення права власності на житло: договори про передачу житла у власність на підставі договорів купівлі-продажу, в тому числі міни, обміну, дарування, ренти, довічного утримання (догляду); договори, наслідком яких є перехід права власності на житло: договір дарування житла з умовою, спадковий договір, заповіт, договір про перехід права власності на предмет застави у разі невиконання основного зобов'язання, забезпеченого заставою, договір оренди житла з викупом; договори, які ведуть до створення спільної власності на житло, у тому числі шлюбний контракт; договори про передачу майна в користування (найм).

Особливості посвідчення та державної реєстрації житлових договорів. Документи, що підтверджують право власності на жилий будинок, квартиру.

Жила будівля, квартира як об'єкт нерухомості, як індивідуально визначена, неспоживна річ. Подільність чи неподільність будинку (квартири) як об'єкта правовідносин. Поняття головної речі і приналежності щодо жила як об'єкта нерухомості. Особливості правового регулювання багатоквартирного жилого будинку як об'єкта нерухомості та об'єкта права власності.

Володіння квартирою на правах користування. Члени сім'ї власника, які проживають у належному йому жилому приміщенні, їх житлово-правовий статус.

Право спільної власності на квартиру (будинок). Спільна часткова власність на будинок (квартиру). Суб'єкти права спільної часткової власності, їх права та обов'язки. Частки у праві спільної часткової власності. Права співвласників на допоміжні приміщення багатоквартирних будинків). Здійснення права спільної часткової власності співвласниками. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності. Виділ у натурі частки із майна, що є у спільній частковій власності. Припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників. Поділ в натурі між співвласниками майна за домовленістю між ними.

Право спільної сумісної власності на житло. Суб'єкти права спільної сумісної власності на житло, їх правомочності. Набуття права спільної сумісної власності подружжя. Спільна сумісна власність на житло, що виникла на підставі інших цивільно-правових дій.

Будівництво як засіб здійснення права на житло. Самочинне будівництво. Правові наслідки самочинного будівництва.

Правочини, предметом яких є житло: договір купівлі-продажу житла. договір міни житла; договір дарування житлового будинку (квартири); договір довічного утримання (догляду); договір ренти житла; застава житлових будинків (квартир), іпотека. Спадкування житла.

Правові основи приватизації житла, що знаходиться в державній власності. Закон України "Про приватизацію державного житлового фонду". Способи приватизації: безоплатна передача громадянам квартир (будинків); продаж надлишків загальної площі квартир (будинків) громадянам України, що мешкають в них або перебувають на квартирному обліку тих, хто потребує поліпшення житлових умов. Обмеження щодо об'єктів приватизації житла. Процедура приватизації.

ТЕМА 7. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ УТРИМАННЯ ПРИВАТНОГО ЖИТЛА

Житлові та житлово-будівельні кооперативи: загальна характеристика. Порядок організації і діяльності ЖБК. Житлові та житлово-будівельні кооперативи як особлива форма утримання приватного житла.

Право на отримання жилого приміщення в будинках ЖБК. Облік громадян, які бажають вступити до житлово-будівельного кооперативу. Умови прийому громадян до ЖБК. Право позачергового одержання житлових приміщень у будинках ЖБК.

Права та обов'язки членів ЖБК і членів їх сімей. Підстави вступу та припинення членства в ЖБК.

Порядок організації і діяльності ЖБК. Загальні збори членів кооперативу. Статут ЖБК. Припинення діяльності кооперативу.

Житлово-будівельний кооператив як юридична особа. Власність житлово-будівельного кооперативу та членів ЖБК.

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Порядок їх організації та діяльності. Загальні збори, статут об'єднання власників. Членство в об'єднанні співвласників багатоквартирного будинку. Вищий орган управління об'єднанням. Правління як виконавчий орган об'єднання, підзвітний загальним зборам.

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку як юридична особа.

Власність об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Право власності членів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Право спільної власності на допоміжні приміщення та спільне майно багатоквартирного будинку. Об'єкти, що перебувають у спільній сумісній власності членів об'єднання. Кондомініум. Управління об'єктами спільної власності та їх утримання.

Правове становище співвласників багатоквартирного будинку.

ТЕМА 8. ПРИПИНЕННЯ ЖИТЛОВИХ ПРАВОВІДНОСИН. ВИСЕЛЕННЯ З ЖИЛИХ ПРИМІЩЕНЬ

Виселення у добровільному і примусовому порядку. Примусове виселення в судовому та адміністративному порядку: виселення у зв'язку з проведенням капітального ремонту, внаслідок звернення стягнення, на передане в іпотеку жиле приміщення, припинення дії або розірвання договору найму житла.

Види виселення: з наданням іншого благоустроєного приміщення; з наданням іншого жилого приміщення; без надання іншого жилого приміщення.

Виселення внаслідок: а) порушення правил співжиття; б) визнання правоустановчих документів, договору найму недійсними; в) самоуправного зайняття жилого приміщення; г) якщо будинок підлягає капітальному ремонту чи знесенню; ґ) виселення із аварійного будинку; д) якщо будинок підлягає переведенню в нежилий, оскільки не відповідає санітарним і технічним вимогам; е) припинення трудових відносин.

Виселення без надання іншого жилого приміщення у випадках: 1) безгосподарського утримання майна; 2) систематичного використання жилого приміщення не за призначенням; 3) у випадку припинення трудового договору, строку служби або навчання тощо; 4) щодо піднаймачів; 5) щодо тимчасових мешканців; 6) щодо батьків, позбавлених батьківських прав; 7) самовільного самоуправного вселення до житла.

Виселення з наданням іншого жилого приміщення у випадках якщо: 1) жиле приміщення непридатне для проживання; 2) будинок підлягає знесенню; 3) виселення із житлового фонду спеціального призначення (службових жилих приміщень, гуртожитків); 4) виселення власника і членів його сім'ї із житла у випадку звернення стягнення на предмет іпотеки.

Припинення житлових правовідносин у разі припинення права власності на житло у випадках: 1) відчуження власником свого майна; 2)

відмови власника від права власності на житло; 3) припинення права власності на майно, яке за законом не може належати цій особі; 4) знищення житла; 5) викупу пам'яток історії та культури; 6) викупу нерухомого майна у зв'язку з викупом з метою суспільної необхідності земельної ділянки, на якій воно розміщене; 8) звернення стягнення на майно за зобов'язаннями власника; 9) реквізиції; 10) конфіскації; 11) припинення юридичної особи чи смерті власника. Правові наслідки виселення із житла.

ТЕМА 9. ЗАХИСТ ЖИТЛОВИХ ПРАВ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ТА ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ У ЖИТЛОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

Способи захисту житлових прав. Самозахист. Превентивні заходи, спрямовані на попередження порушення житлових прав. Захист житлових прав фізичних осіб державними органами у межах їх компетенції. Захист житлових прав фізичних осіб нотаріусом.

Органи, уповноважені розглядати житлові спори. Підвідомчість житлових спорів. Роль місцевих судів у вирішенні житлових спорів. Судовий порядок вирішення житлових спорів.

Поняття житлового правопорушення.

Основні та допоміжні речово-правові засоби захисту житлових прав.

Зобов'язально-правові засоби захисту прав на житло.

Види житлових спорів. Класифікація житлових спорів, що розглядаються в судовому порядку.

Спори, що впливають з порушення норм житлового законодавства. Спори, що впливають з права власності громадян на житловий будинок (квартиру). Спори, пов'язані із захистом права приватної власності громадян на житло. Спори, що впливають з житлово-кооперативних правовідносин. Спори, що впливають з договору найму жилого приміщення державного чи комунального фонду. Спори щодо користування гуртожитками та службовими жилими приміщеннями. Спори щодо спадкування житла. Спори щодо купівлі-продажу житла. Спори щодо спільної часткової власності на житло. Спори щодо розпорядження спільним майном подружжя. Спори щодо приватизації житла.

Види відповідальності за неналежне використання житлового фонду та інші порушення житлового законодавства: кримінальна відповідальність, адміністративно-правова відповідальність, цивільно-правова відповідальність.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за навчальний семестр.

З навчальної дисципліни «Житлове право» передбачено:

- для денної форми навчання – залік,
- для заочної форми навчання – залік.

Засоби оцінювання успішності навчання

В Університеті встановлюється єдина максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни – **100 балів**.

Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної – **30 балів**, самостійної та індивідуальної роботи – **30 балів; 40 балів** – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

За **аудиторну роботу** здобувач вищої освіти отримує бали після вивчення теми навчальної дисципліни. За кожну тему здобувач може отримати максимум **5 балів**. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми цивільного права та процесу» складається з 10 тем.

Оцінювання відповіді здобувача вищої освіти на занятті відбувається наступним чином:

Відмінно (4-5 балів) – питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані** в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується **на глибокому знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики;

Задовільно (2, 3 бали) – питання, винесені на розгляд, **у цілому засвоєні**; практичні навички та вміння мають **поверхневий характер**, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані**, **деякі** види завдань виконані **з помилками**.

Незадовільно (0, 1 бали) – здобувач вищої освіти **не готовий до заняття, не знає** більшої частини програмного матеріалу, **з труднощами виконує** завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, **допускає змістовні помилки, не володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

За **самостійну та індивідуальну роботу** здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

Написання та публікації статті у фаховому виданні – **30 балів**;

Написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня – **20 балів**;

Підготовка не більше 3 мультимедійних презентацій з обраних тем, де одна презентація оцінюється максимум – **5 балів**;

Підготовка не більше 3 тестових завдань з обраних тем, де одне тестове завдання оцінюється максимум – **5 балів**;

Підготовка не більше 3 практичних задач з обраних тем, де одна практична задача оцінюється максимум – **5 балів**.

Оцінювання відповіді здобувача вищої освіти на занятті відбувається

наступним чином:

Відмінно (4-5) – питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані** в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована **стабільна активність та ініціативність**. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується **на глибокому знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики;

Задовільно (2-3) – питання, винесені на розгляд, **у цілому засвоєні**; практичні навички та вміння мають **поверхневий характер**, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані, деякі** види завдань виконані **з помилками**.

Незадовільно (0-1) – здобувач вищої освіти **не готовий до заняття, не знає** більшої частини програмного матеріалу, з **труднощами** виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, **допускає змістовні помилки, не володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

Написання та публікації статті у фаховому виданні – **30 балів**;

Написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня – **15 балів**;

Підготовка не більше 3 мультимедійних презентацій з обраних тем, де одна презентація оцінюється максимум – **5 балів**;

Підготовка не більше 3 тестових завдань з обраних тем, де одні тестові завдання оцінюються максимум – **5 балів**;

Підготовка не більше 3 практичних задач з обраних тем, де одна практична задача оцінюється максимум – **5 балів**.

Для навчальної дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права та процесу» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- поточний контроль: опитування, тестування, письмові завдання, задачі;
- проміжний контроль: письмові контрольні роботи з окремих блоків тем.
- підсумковий контроль- екзамен.
- подальший контроль: «зрізи» знань, кваліфікаційні завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	3	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у

				повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	В	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			С	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	Д	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не несуть істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59		Не задовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34	не зараховано		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Аудиторна робота

Бали	Пояснення
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в

	основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані , деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково , прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Студент, не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті.

Самостійна та індивідуальна робота

За **самостійну та індивідуальну роботу** здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності.

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
10	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми в цілому.
10	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до нього.
10	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми (одна практична задача оцінюється максимум в 1 бал). При виставленні балів до уваги

беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено навчальною дисципліною

Для успішного опанування дисципліни «Житлове право» здобувач має користуватись персональним комп'ютером або ноутбуком з можливістю доступу до мережі Інтернет.

- навчальна аудиторія;
- мультимедійний проектор;
- екран для мультимедійного проектора зі штативом;
- ноутбук;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- програмне забезпечення Microsoft Power Point;
- акустичні колонки;
- лазерна указка;
- кліп-чарт;
- кольорові маркери;
- дошка;
- крейда.

Для навчальної дисципліни «Житлове право» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

Діагностика знань здійснюється з допомогою:

- 1) усних опитувань на семінарських заняттях;
- 2) практичних завдань;
- 3) тестових завдань;
- 4) результати участі в наукових форумах різного рівня;
- 5) рівень журналів, в яких опубліковано статті.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИТЛОВЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
Спеціальність «**262 Правоохоронна діяльність**»
на **2023/2024** навчальний рік

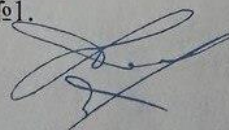
Форма навчання **ДЕННА** Обсяг **4** кредита ЄКТС (**120** годин).

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти
Курс III Група Б-ПД-131

№ теми згідно з	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				
			Всього	Лекції	Семінари	Практ.зан яття	Самостій на та
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Житлове право України: загальні положення	9	4	2	2		5
2	Житлові правовідносини	9	4	2	2		5
3	Житлові приміщення та житлові фонди	14	4	2	2		10
4	Забезпечення громадян житлом у будинках державного та комунального житлових фондів	14	4	2	2		10
5	Правове регулювання користування житлом	14	4	2	2		10
6	Виникнення та реалізація права власності на жилі приміщення в будинках (квартирах) приватного житлового фонду	14	4	2	2		10
7	Організаційно-правові форми утримання приватного житла	14	4	2	2		10
8	Припинення житлових правовідносин. Виселення з жилих приміщень	14	4	2	2		10
9	Захист житлових прав. Відповідальність, як засіб забезпечення реалізації прав та виконання обов'язків у житлових правовідносинах.	18	8	4	4		10
Разом за семестр		120	40	20	20		80
Форма підсумкового контролю		залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін,
протокол від « 28 » серпня 2023 №1.

Завідувач кафедри

Володимир КИЯН

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИТЛОВЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
Спеціальність «**262 Правоохоронна діяльність**»
на **2023/2024** навчальний рік

Форма навчання **ЗАОЧНА** Обсяг **4** кредита ЄКТС (**120** годин).
Навчально-науковий інститут заочного права та підвищення
кваліфікації

Курс III Група ЮЗ-ПД-131

№ теми згідно з	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				
			Всього	Лекції	Семінари	Практ.зан яття	Самостій на та
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Житлове право України: загальні положення	14	4	2	2		10
2	Житлові правовідносини	16					16
3	Житлові приміщення та житлові фонди	10					10
4	Забезпечення громадян житлом у будинках державного та комунального житлових фондів	10					10
5	Правове регулювання користування житлом	10					10
6	Виникнення та реалізація права власності на жилі приміщення в будинках (квартирах) приватного житлового фонду	16	6	2	4		10
7	Організаційно-правові форми утримання приватного житла	10					10
8	Припинення житлових правовідносин. Виселення з жилих приміщень	14	4	2	2		10
9	Захист житлових прав. Відповідальність, як засіб забезпечення реалізації прав та виконання обов'язків у житлових правовідносинах.	20					20
Разом за семестр		120	14	6	8		106
Форма підсумкового контролю		залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін,
протокол від « 28» серпня 2023 №1

Завідувач кафедри

Володимир КИЯН

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЖИТЛОВЕ ПРАВО»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність **262 «Правоохоронна діяльність»**
на **2023 / 2024** навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини. 10.12.1948. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. 04.11.1950. Рада Європи; Конвенція. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. 16.12.1966. ООН; Пакт. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.

4. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів. 05.10.1961. Гаазька конференція з МПП; Конвенція. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082#Text

5. Конвенція про отримання за кордоном доказів у цивільних або комерційних справах. 18.03.1970. Конвенція. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_922#Text

6. Конвенція про правову допомогу та правові відносини в цивільних, сімейних та кримінальних справах. Міжнародна угода від 22 січня 1993 р. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text

7. Конвенція про права дитини. Схвалено ООН, Резолюція № 44/25, 20 листопада 1989 року. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

8. Європейська конвенція про здійснення прав дітей. 25 січня 1996. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135#Text

9. Європейська конвенція про усиновлення дітей (переглянута). 27 листопада 2008. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a17#Text

Закони України:

1. Цивільний процесуальний кодекс України. 18 березня 2004 р. Кодекс. *Офіційний сайт Верховної Ради України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
2. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003, в редакції від 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
3. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003, в редакції від 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002, в редакції від, в редакції від 19.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.
5. Житловий кодекс України: Закон України від 30.06.1983 р. № 5464-X. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>.
6. Концепція державної житлової політики. Схвалено постановою Верховної Ради України від 30.06.1995 р. № 254/95-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Про житловий фонд соціального призначення: Закон України від 12.01.2006 р. № 3334-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3334-15>.
8. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України від 19.06.1992 р. № 2482-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2482-12>.
9. Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва: Закон України від 25.12.2008 р. № 800-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-17>.
10. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку: Закон України від 29.11.2001 р. № 2866-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-14>.
11. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку: Закон України від 14.05.2015 р. № 417-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417-19>.
12. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 р. № 1087-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>.
13. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV в ред. Закону України від 11.02.2010 р. № 1878-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1878-17>.

Підзаконні акти:

1. Правила обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов і надання їм жилих приміщень в Україні : затверджено постановою від 11.12.1984 р. № 470. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/470-84-п>.
2. Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними в Україні: затверджено постановою від 04.02.1988 р. № 37. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-п>.

3. Перелік категорій працівників, яким може бути надано службові жили приміщення: затверджено постановою від 04.02.1988 р. № 37. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-п>.

4. Примірний статут житлово-будівельного кооперативу: затверджено постановою від 30.04.1985 р. № 186. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Про механізм впровадження Закону України "Про приватизацію державного житлового фонду": постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.1992 р. № 572. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/572-92-п>.

6. Порядок оренди житла з викупом: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 р. № 274. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/274-2009-п>.

7. Правила утримання жилих будинків та прибудинкових територій: затв. наказом Держ. комітету з питань житлово-комунального господарства від 17.05.2005 № 76. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0927-05>.

8. Про практику застосування судами законодавства, що регулює право власності громадян на жилий будинок: постанова Пленуму Верховного Суду України від 04.10.1991 р. № 7. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-91>.

9. Про судову практику у справах за позовами про захист права приватної власності: постанова Пленуму Верховного Суду України від 22.12.1995 р. № 20. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0020700-95>.

10. Про деякі питання, що виникли в практиці застосування судами Житлового кодексу України: постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.04.1985 р. № 2. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-85/>

11. Про практику застосування судами законодавства про житлово-будівельні кооперативи: постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.09.1987 р. № 9. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-87>.

Монографії та інші наукові видання

1. Галянтич М.К. Житлове право України: Навч. посіб. / М.К. Галянтич, Г.І. Коваленко. К.: Юрінком Інтер, 2002. 480 с.

2. Житлове право України: Навчальний посібник / За ред. Є.О. Харитонов. К.: Істина, 2008. – 160 с.

3. Сліпченко С.О., Мічурін Є.О., Соболев О.В. Житлове право України: Науково-практичний посібник. Харків: Епада, 2003. – 344 с.

4. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В.І. Борисова (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, А.І. Бірюкова та ін.; за ред. В.І. Баранової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. Х.: Право, 2014. Т. 2. 816 с.

5. Філатова-Білоус, Н. Ю. (2022). Компенсація шкоди, завданої порушенням житлових прав у зв'язку з військовою агресією: проблема визначення коласу суб'єктів звернення. Форум Права, 72(1), 98–109.

6. Філатова-Білоус Н.Ю. (2022) Розмежування сфери застосування Житлового та Цивільного кодексів України в контексті дерадянізації законодавства. Право.ua. № 2. С. 90-95.

7. Житлове законодавство України: стан та шляхи удосконалення: Монографія / З заг. ред.. М.К. Галянтича. – К.: КВІЦ, 2006. – 564 с.

8. Галянтич М.К. Теоретично-правові засади реалізації житлових прав громадян в умовах ринкових перетворень. К.: Науково-дослідницький інститут приватного права і підприємництва, 2006. – 512 с.

9. Філатова-Білоус, Н. Ю. (2022). Компенсація шкоди, завданої порушенням житлових прав у зв'язку з військовою агресією: проблема визначення коласуб'єктів звернення. Форум Права, 72(1), 98–109.

10. Філатова-Білоус Н.Ю. (2022) Розмежування сфери застосування Житлового та Цивільного кодексів України в контексті дерадянізації законодавства. Право.ua. № 2. С. 90-95.

11. Замуравкіна Р.М. Актуальні питання реалізації житлових прав в умовах світової фінансової кризи. Пробл. законності. – Х.: Нац.юрід. акад. України. 2010. Вип. 109. С. 94-100.

12. Філатова Н.Ю. Якими за своєю природою є позови про виселення з житла про звільнення нежитлових приміщень: віндикаційними чи негаторними? Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. / за редакцією І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2020, 496 с. С. 361-365.

13. Філатова Н.Ю. Чи підлягають задоволенню вимоги про зняття особи з реєстрації, пред'явлені разом із вимогою про усунення перешкод у користуванні житлом або виселення? Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. / за редакцією І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2020, 496 с. – С. 365-368.

14. Філатова Н.Ю. Чи підлягає задоволенню позов власника житла про виселення з нього його родичів або осіб, з якими власник перебував у шлюбі? Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. / за редакцією І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2020, 496 с. С. 368-372.

15. Філатова Н.Ю. Чи підлягає задоволенню вимога про визнання особи такою, що втратила право на користування житлом, пред'явлена разом із негаторним позовом або окремо від нього? Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. / за редакцією І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2020, 496 с. – С. 372-375.

16. Філатова Н.Ю. Чи підлягає задоволенню позов про виселення колишніх власників із житлового приміщення, на яке було звернено стягнення як на предмет іпотеки? Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. / за редакцією І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2020, 496 с. С. 375-380.

17. Філатова Н.Ю. До кого має бути пред'явлений позов про відшкодування шкоди, завданої залиттям квартири, та які умови

відшкодування цієї шкоди повинні бути доведені? Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. / за редакцією І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2020, 496 с. – С. 388-391.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
2. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
5. <http://www.court.gov.ua> – офіційний веб портал судової влади в Україні
6. <http://www.sbu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.
7. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального Прокурора України.
8. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
9. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
<http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри *цивільно-правових дисциплін* Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. № 1.

Завідувач кафедри
Цивільно-правових дисциплін

Володимир КИЯН